

Pravilnik

o uspostavljanju i razvoju internog sistema osiguranja kvaliteta i upravljanja kvalitetom na Internacionalnom univerzitetu u Sarajevu (IUS) - QA Pravilnik

SADRŽAJ

I UVOD	3
II IZJAVA O POLITICI OSIGURANJA KVALITETA NA IUS-u	3
III OPŠTE ODREDBE	4
IV TIJELA NADLEŽNA ZA OSNIVANJE I UPRAVLJANJE SISTEMOM KVALITETA NA IUS-u	5
V GLAVNI PROCESI SISTEMA OSIGURANJA KVALITETA	6
VI OPERATIVNE SMJERNICE ZA EFIKASNU IMPLEMENTACIJU SISTEMA INTERNOG OSIGURANJA KVALITETA NA IUS-u	8
VII SMJERNICE ZA INTERNU REVIZIJU SISTEMA OSIGURANJA KVALITETA NA IUS-u	9
VIII ZAVRŠNE ODREDBE	10
ANEKSI	10
Aneks 1: RASPORED PLANIRANJA I IZVJEŠTAVANJA	10
Aneks 1.1 UPRAVLJANJE UNIVERZITETOM	10
Aneks 1.2 ADMINISTRATIVNE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	10
Aneks 1.3 URED ZA OSIGURANJE KVALITETA	10
Aneks 2: OBRASCI	10
Aneks 3: OPIS PROCEDURA ZA SPROVOĐENJE ANKETA	10
Aneks 4: KRITERIJI ZA OSIGURANJE KVALITETA	10

U skladu sa Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", broj 59/07), Odlukom o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH („Službeni glasnik BiH" broj 96/16), Odlukom o kriterijima za akreditaciju studijskih programa I i II ciklusa studija u BiH („Službeni glasnik BiH" broj 47/17), Člana 39. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo", broj 33/17), Člana 175 Statuta Internacionalnog univerziteta u Sarajevu, broj: IUS-SENAT-11-1980/2018, i Sistema upravljanja kvalitetom EN ISO 9001:2015, IDT, juli 2017, na prijedlog Senata, Upravni odbor Internacionalnog univerziteta u Sarajevu, na sjednici održanoj 25. decembra 2019. godine, donosi sljedeće:

Pravilnik

o uspostavljanju i razvoju internog sistema osiguranja kvaliteta i upravljanja kvalitetom na Internacionalnom univerzitetu u Sarajevu (IUS)

I UVOD

Uspostavljanje sistema internog osiguranja kvaliteta i upravljanja kvalitetom je strateška odluka Internacionalnog univerziteta u Sarajevu (u daljnjem tekstu: IUS), a utemeljena je na zakonskoj regulativi, misiji i viziji univerziteta, Strategiji IUS-a kao i politici kvaliteta na IUS-u.

Sistem internog osiguranja kvaliteta i upravljanja kvalitetom ima za cilj kontinuirano poboljšanje razvoja IUS-a uz uključivanje svih internih i eksternih stakeholder-a. Usvajanjem Pravilnika o uspostavljanju i razvoju internog sistema osiguranja kvaliteta i upravljanja kvalitetom na Internacionalnom univerzitetu u Sarajevu (IUS), (u daljnjem tekstu: QA Pravilnik), IUS ima za cilj unapređenje postojećeg sistema u skladu sa razvojem smjernica i politika u oblasti osiguranja kvaliteta u visokom obrazovanju, kako na evropskom tako i na nivou BiH.

II IZJAVA O POLITICI OSIGURANJA KVALITETA NA IUS-u

Izjava o politici kvaliteta na IUS-u, utvrđena Odlukom rektora, 11. februara 2015. godine, glasi:

„Politika osiguranja kvaliteta Internacionalnog univerziteta u Sarajevu izražava opredijeljenost rukovodstva i svih uposlenika univerziteta da kontinuirano rade na unapređenju kvaliteta studija, te naučnoistraživačkog i umjetničkog rada s ciljem obrazovanja ljudi sposobnih za kritičko razmišljanje i usavršavanje za svoju vlastitu korist, kao i dobrobit društva u cjelini. Politika kvaliteta IUS-a predstavlja okvir za efikasno postizanje strateških ciljeva, misije i vizije Univerziteta. Dakle, sistem kvaliteta IUS-a je usmjeren na studente i kreiranje akademskog okruženja izvrsnosti koje se očituje kroz internacionalizaciju Univerziteta, interdisciplinarni pristup obrazovanju, učešće studenata u naučnoistraživačkom i umjetničkom radu i procesima donošenja odluka, saradnju Univerziteta sa tržištem rada, poticanje mobilnosti, te zapošljavanje visoko kvalifikovanog akademskog osoblja.

Uspostavljeni sistem kvaliteta implementira se u jasno definisanom i transparentnom pravnom i organizacionom okviru koji obuhvata odgovarajuće dokumente, procese i osobe odgovorne za funkcionisanje sistema.

Sistem kvaliteta na IUS-u zasnovan je na principima Evropskih standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA) - ESG, važećim standardima i zakonskom okviru u Bosni i Hercegovini i Kantonu Sarajevo. Također, sistem je usklađen sa zahtjevima standarda ISO 9001.

IUS provodi kontinuiranu i plansku evaluaciju politike kvaliteta, i po potrebi je revidira.”

III OPŠTE ODREDBE

Član 1

Svrha QA Pravilnika

Svrha QA Pravilnika je kontinuirano unapređenje kvaliteta u svim aspektima rada IUS-a – obrazovnom, naučnom, umjetničkom, stručnim kao i u aspektu administrativnih aktivnosti.

QA Pravilnik definiše ciljeve sistema internog osiguranja kvaliteta, kao i aktivnosti, procese i indikatore za mjerenje učinka. Također, imenuje nosioce aktivnosti u cilju efikasnijeg djelovanja, te kontinuiranog informisanja rukovodstva, nakon čega slijedi analiza i donošenje korektivnih mjera za poboljšanje stanja.

Član 2

Osnova politike osiguranja kvaliteta na IUS-u

Sistem osiguranja kvaliteta IUS-a je usmjeren na studente i zasniva se na principima Evropskih standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA) - ESG, važećim standardima i zakonskom okviru u Bosni i Hercegovini i Kantonu Sarajevo, te ispunjava zahtjeve standarda ISO 9001. Uspostavljeni sistem kvaliteta implementira se u okviru jasno definisanog i transparentnog pravnog i organizacionog okvira koji uključuje dokumente, procese i osobe odgovorne za funkcionisanje sistema.

Član 3

Važnost zainteresovanih strana (stakeholder-a)

Interni i eksterni stakeholder-i sudjeluju u uspostavljanju i unapređenju sistema osiguranja kvaliteta i upravljanja kvalitetom na IUS-u. Interni stakeholder-i su: studenti, profesori, asistenti u nastavi, administrativno i tehničko osoblje zaposleno na IUS-u. Eksterni stakeholder-i su fizička i pravna lica povezana sa aktivnostima Univerziteta, kao što su predstavnici industrije, obrazovnih institucija, vladinog i nevladinog sektora, alumnisti, roditelji, budući studenti i dr.

IV TIJELA NADLEŽNA ZA OSNIVANJE I UPRAVLJANJE SISTEMOM KVALITETA NA IUS-u

Član 4

Tijela za osiguranje kvaliteta

Sistem internog osiguranja i upravljanja kvalitetom uključuje sve zaposlene na IUS-u. Sprovode ga sljedeća tijela:

- i. Upravni odbor
- ii. Rukovodstvo IUS-a uz savjetodavnu podršku Odbora za interno osiguranje kvaliteta (IQAC)
- iii. Ured za osiguranje kvaliteta (QAO)

Sve organizacione jedinice, kao i stalne ili *ad hoc* komisije dužne su da pruže podršku prilikom zahtjeva za dostavljanje podataka, izradu akcionih planova, izvještaja i sl.

Član 5

Upravni odbor i Senat

(1) IUS u okviru svog strateškog upravljanja utvrđuje politiku internog osiguranja kvaliteta i osigurava učinkovit interni sistem za njeno provođenje.

(2) Odluku o usvajanju ovog Pravilnika donosi Upravni odbor IUS-a, na prijedlog Senata¹.

Član 6

Rukovodstvo IUS-a uz savjetodavnu podršku Odbora za interno osiguranje kvaliteta - IQAC²

Odbor za interno osiguranje kvaliteta (Internal Quality Assurance Committee) je stručno savjetodavno tijelo koje izvještava rektoru i ima sljedeće funkcije i odgovornosti:

1. održava i unapređuje kvalitet i efikasnost nastavnih, istraživačkih i drugih aktivnosti Internacionalnog univerziteta u Sarajevu;
2. donosi godišnji plan rada na nivou univerziteta;
3. provodi periodičnu procjenu politike osiguranja kvaliteta na IUS-u, u skladu sa uputstvima datim u Odlomku VII ovog dokumenta;
4. utvrđuje efikasnost procesa za rješavanje pritužbi studenata i daje preporuke za poboljšanje stanja;
5. razmatra izvještaje dekana o ocjeni rada akademskog osoblja;
6. raspravlja o etičkim pitanjima i daje prijedloge za korektivne mjere (npr. slučajevi plagijata);
7. prati uključivanje internih i eksternih stakeholder-a u proces donošenja odluka (stakeholder-i/zainteresovane strane kao što su: studenti, poslodavci, vladine i nevladine organizacije) i daje preporuke za poboljšanja;
8. prati i analizira stručno usavršavanje kadrova i daje prijedloge za poboljšanja;

¹ Statut Internacionalnog univerziteta u Sarajevu, br.: IUS-SENATE-11-1980/2018, Član 175

² Odluka br.: IUS-REC 01-1053/2018

9. obavlja i druge radnje u vezi sa procesima osiguranja kvaliteta na zahtjev rektora.

IQAC može direktno koristiti instrumente Bolonjskog procesa, odnosno može se osloniti na svoje interne resurse i procese, ili po potrebi, uz prethodno odobrenje rektora, može angažovati vanjske stručnjake za provođenje određenih aktivnosti.

Sastav IQAC-a je definisan Statutom Univerziteta.³

Član 7

Ured za osiguranje kvaliteta (QAO)

Upravni odbor IUS-a uspostavio je QAO kao stalno i nezavisno tijelo u okviru Rektorata.⁴ Glavne odgovornosti QAO-a su sljedeće:

- Izrađuje prijedloge internih akata iz oblasti osiguranja kvaliteta u skladu sa dinamikom ažuriranja Evropskih standarda i smjernica u visokom obrazovanju (ESG) i zakonima Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo.
- Prati promjene propisa u oblasti osiguranja kvaliteta i blagovremeno obavještava rektora o istim.
- Koordinira aktivnosti vezane za eksterno osiguranje kvaliteta (akreditaciju) ustanove i studijskih programa.
- Širi kulturu kvaliteta kroz organizovanje radionica, predavanja, te širenjem informacija o temama koje se odnose na osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju.
- Obrađuje zahtjeve za izmjene nastavnog plana i programa studijskih programa prema utvrđenoj proceduri.
- Provodi i/ili obrađuje ankete internih i eksternih stakeholder-a i o rezultatima izvještava rektora ili Upravni odbor.
- Uspostavlja i vodi Registar studijskih programa.
- Osigurava kontinuiranu podršku i saradnju sa stakeholder-ima u oblasti osiguranja kvaliteta.
- Vodi evidenciju o promjenama studijskih programa.
- Prikuplja statističke podatke i dostavlja ih u skladu sa uputstvima rektora.

V GLAVNI PROCESI SISTEMA OSIGURANJA KVALITETA

Član 8

PDCA

Glavni procesi sistema osiguranja kvaliteta odvijaju se u skladu sa ciklusom Planiraj-Uradi-Provjeri-Djeluj (Plan-Do-Check-Act - PDCA):

PLANIRAJ: Planiranje aktivnosti se vrši na akademskom i stručno-administrativnom nivou. Procjenu rizika vrši rukovodstvo Univerziteta. Uputstva za rad za planiranje i izvještavanje su navedena u ANEKSU 1 ovog dokumenta.

³ Internacionalni univerzitet u Sarajevu Statut, Br.: IUS-SENAT-11-1980/2018, Član 49

⁴ Upravni odbor, Odluka br.: IUS-UOO8-32/2011, 22.6. 2011

URADI: Realizacija aktivnosti se odvija u skladu sa prihvaćenim godišnjim planovima rada, kao i pratećim planom budžeta.

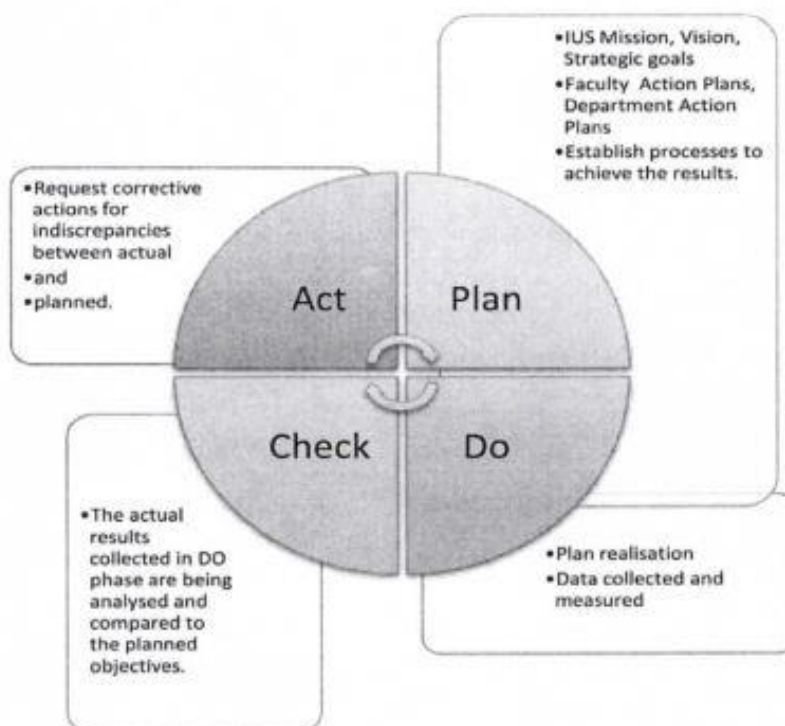
PROVJERI: Provjera znači prikupljanje povratnih informacija (ankete, analiza podataka, analiza uspjeha, samoevaluacija, interna/eksterna evaluacija, godišnji izvještaji).

Provjera realizacije usvojenih planova rada vrši se kroz sljedeće glavne procese:

- a) Usvajanje polugodišnjih i godišnjih planova/izvještaja o radu Univerziteta od strane Upravnog odbora. Ove izvještaje podnosi rektor.
- b) Usvajanje polugodišnjih i godišnjih planova/izvještaja o radu Univerziteta od strane Vijeća fakulteta i rektora. Ove izvještaje podnose dekani.
- c) Donošenje polugodišnjih i godišnjih planova/izvještaja o obavljanju administrativnih usluga od strane rektora. Ove izvještaje priprema generalni sekretar.

DJELUJ: Nakon postupka provjere, korektivne mjere se razmatraju i sprovode na nivou organizacionih jedinica, a odnose se na:

- a) unapređenje nastave i učenja,
- b) poboljšanje rezultata istraživanja,
- c) stručno usavršavanje,
- d) iniciranje, preispitivanje i predlaganje izmjena i dopuna nastavnih planova i programa svih ciklusa studija,
- e) ažuriranje procesa/procedura,
- f) ažuriranja internih akata,
- g) procjenu rizika.

VI OPERATIVNE SMJERNICE ZA EFIKASNU IMPLEMENTACIJU SISTEMA INTERNOG OSIGURANJA KVALITETA NA IUS-u

Član 9

Strategija razvoja IUS-a

Univerzitet, u okviru svog strateškog upravljanja, uspostavlja politiku i sistem internog osiguranja kvaliteta i obezbjeđuje efikasan interni sistem za njeno sprovođenje. Upravni odbor donosi petogodišnju strategiju IUS-a, uz saglasnost osnivača na predloženi budžet za implementaciju aktivnosti. Tijelo za strateški menadžment (SMB) redovno prati implementaciju Strategije i usvaja korektivne mjere za unapređenje ili po potrebi radi na izmjenama strategije.

Član 10

Samoevaluacija i akreditacija

Što se tiče obaveznog eksternog osiguranja kvaliteta, Univerzitet ima obavezu da provede samoevaluaciju, kao i da sačini Izvještaj o samoevaluaciji, te da podnese zahtjev nadležnim organima radi sticanja akreditacije (institucionalne i akreditacije studijskih programa) od strane Agencije za visoko obrazovanje i osiguranje kvaliteta u skladu sa zakonom. Osim obavezne, IUS može sačiniti samoevaluacijski izvještaj u svrhu sticanja akreditacije (institucionalne i akreditacije studijskih programa) od strane odabranih domaćih i stranih agencija za osiguranje kvaliteta.

Član 11

Godišnji plan rada

Rukovodstvo IUS-a ima obavezu usvajanja Godišnjeg plana rada za svaku kalendarsku godinu, koji se zasniva na postojećoj Strategiji IUS-a, misiji i viziji. Na nivou programa, za svaku aktivnost definisani su: 1. očekivani rezultati, 2. opšte smjernice, 3. odgovorno lice, 4. sredstva (budžet), 5. rok, 6. mjerljivi pokazatelji uspjeha i 7. procjena rizika. U skladu sa Godišnjim planom rada, organizacione jedinice su dužne da donesu svoje planove rada koji podržavaju realizaciju Godišnjeg plana rada Univerziteta i izvještavaju o realizaciji istog.

Član 12

Sprovođenje aktivnosti

Ciklus aktivnosti predložen ovim pravilnikom podrazumijeva implementaciju glavnih procesa sistema osiguranja kvaliteta na dva nivoa i to:

- 1. akademske aktivnosti (glavne aktivnosti)**
- 2. administrativne aktivnosti (pomoćne aktivnosti)**

Rukovodstvo IUS-a definiše:

- i) odgovornu osobu,

- ii) kome se podaci dostavljaju, koja vrsta podataka, ko ih analizira i šta se sa podacima radi nakon toga,
- iii) interval ponavljanja, koliko puta godišnje se određena aktivnost ponavlja,
- iv) raspoloživost informacija – dostupnost informacija, ko može vidjeti informacije,
- v) datume za dostavu podataka,
- vi) sadržaj obrazaca za određene vrste istraživanja/analize/plan/izvještaj.

Kako bi rukovodstvu omogućili kontinuirani nadzor nad primjenom sistema osiguranja kvaliteta i primjenom ovog pravilnika, svi odjeli i zaposleni na IUS-u dužni su dostavljati podatke na način koji je detaljno definisan u ANEKSU 1.

VII SMJERNICE ZA INTERNU REVIZIJU SISTEMA OSIGURANJA KVALITETA NA IUS-u

Član 13

Unutrašnja revizija sistema osiguranja kvaliteta

Interna revizija sistema osiguranja kvaliteta od strane rukovodstva je periodična procedura kojom se utvrđuje da li su aktivnosti koje sprovodi univerzitet, kao i rezultati tih aktivnosti u skladu sa bosanskohercegovačkim i ESG standardima visokog obrazovanja. Internom evaluacijom sistema osiguranja kvaliteta utvrđuje se:

- Dostignuti nivo kvaliteta akademskih aktivnosti prema bh. kriterijima akreditacije (ANEKS 4).
- Nivo kvalitete performansi i postignuti rezultati u svakoj organizacijskoj jedinici.
- Efikasnost uspostavljenog i sveobuhvatnog sistema osiguranja kvaliteta u smislu unapređenja procesa kvaliteta obrazovanja.

Interna revizija sistema osiguranja kvaliteta je preduslov za eksternu evaluaciju sistema osiguranja kvaliteta visokoškolske ustanove i studijskih programa.

IUS je dužan pokazati svoju usklađenost sa obaveznim kriterijima navedenim u nastavku:

1. Politika osiguranja kvaliteta
2. Izrada i odobravanje studijskih programa
3. Učenje, podučavanje i ocjenjivanje usmjereno na studente
4. Registracija i napredovanje studenata kao i nostrifikacija i certifikacija
5. Nastavno osoblje
6. Resursi za učenje i podrška studentima
7. Upravljanje informacijama
8. Informisanje javnosti
9. Kontinuirano praćenje i periodična revizija studijskih programa.
10. Međunarodna saradnja
11. Osiguravanje periodičnog eksternog osiguranja kvaliteta

Smjernice za interno osiguranje i upravljanje kvalitetom prema kriterijima detaljno su definisane u ANEKSU 4 ovog Pravilnika.

VIII ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen na web stranici IUS-a i oglasnim pločama univerziteta. Prethodni Pravilnik o osiguranju kvaliteta broj IUS SENAT-11-819/11 i Procedure internog osiguranja kvaliteta, broj IUS-SENAT- 11-1064/11, sa svim ostalim opštim aktima kojima su predmetna pitanja regulisana suprotno ovom pravilniku, se stavljaju van snage.

Usvojio/la: Prof. Dr. Sevgi Kurtulmuş

Predsjednica Upravnog odbora

Potpis

Datum: 25. decembar 2019. godine

ANEKSI

Aneks 1: RASPORED PLANIRANJA I IZVJEŠTAVANJA

Aneks 1.1 UPRAVLJANJE UNIVERZITETOM

Aneks 1.2 ADMINISTRATIVNE I TEHNIČKE DJELATNOSTI

Aneks 1.3 URED ZA OSIGURANJE KVALITETA

Aneks 2: OBRASCI

Aneks 3: OPIS PROCEDURA ZA SPROVOĐENJE ANKETA

Aneks 4: KRITERIJI ZA OSIGURANJE KVALITETA